

Nr 120.

Ankom till riksdagens kansli den 27 april 1937 kl. 2 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om ändrad
löneställning för vissa befattningar vid statens kom-
munikationsverk m. m. jämte i ämnet väckta motioner.*
(4:e avd.)

I en den 19 februari 1937 dagtecknad proposition, nr 132, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen 1:o) besluta, med tillämpning från och med den 1 juli 1937,

att 5 § 2 mom. och 37 § avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skola hava ändrad lydelse på sätt av det följande framgår:

5 §.

2. Överdirektör vid — — — år räknat.

Kraftverksdirektör äger, likaledes utöver arvodet, uppbära tantiem å nettovinsten av rörelsen vid det kraftverk, han förestår, med 0.5 procent av nämnda vinst, i den mån densamma icke överstiger 1,000,000 kronor, med 0.3 procent av den del av vinsten, som överstiger 1,000,000 men ej 2,000,000 kronor, samt med 0.1 procent av den del av vinsten, som överstiger 2,000,000 kronor, allt för år räknat; dock att tantiem skall utgå med minst 2,500 kronor för år.

Närmare bestämmelser — — — av året.

37 §.

Till rikstelefonist, landstelefonist och lokaltelefonist, som förordnats såsom *föreståndare för växelstation*, kan utgå särskilt *arvode* med högst 360 kronor för år;

att i den vid berörda avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen skall vid statens järnvägar i 26:e lönegraden upptagas befattningen förste aktuarie;

samt att ur samma tjänsteförteckning skall vid statens järnvägar ur 22:a lönegraden utgå befattningen förrådsförvaltare;

2:o) fastställa antalet av följande befattningar på sätt nedan anges, nämligen:

a) från och med den 1 juli 1937:

<i>vid postverket:</i>	
postmästare av klass 1 B	39
sekreterare i 24:e lönegraden	4;
<i>vid telegrafverket:</i>	
förste kontrollör	22
radiokommissarie	3
linjeingenjör	26;
<i>vid statens järnvägar:</i>	
aktuarie	3
notarie	13
förste aktuarie	1;
<i>vid statens vattenfallsverk:</i>	
driftsingenjör	2
förste byråingenjör	9;

b) från och med den 1 januari 1938:

<i>vid statens järnvägar:</i>	
notarie	14;
samt	

3:o) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som vid genomförande av förberörda ändringar må erfordras.

I samband med förevarande proposition har utskottet behandlat följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena, nr 226, inom första kammaren av herr *G. Rahmn* m. fl. och den andra, nr 445, inom andra kammaren av herr *R. Lundqvist* m. fl., däri hemställt, att riksdagen måtte besluta,

att av Kungl. Maj:t i propositionen föreslaget antal befattningar skall ökas med följande:

<i>vid postverket:</i>	
sekreterarbefattning i 24:e lönegraden	1
aktuariebefattning	1
<i>vid telegrafverket:</i>	
byrådirektörsbefattning	1
sekreterarbefattning i 24:e lönegraden	1
överkontrollörsbefattning	3
förste kontrollörsbefattning	2
<i>vid statens järnvägar:</i>	
överinspektörsbefattning	2
sekreterarbefattning i 24:e lönegraden	1
baninspektörsbefattning	7
expeditionsföreståndarbefattning i 21:a lönegraden	2

samt att i avlöningsreglementets tjänsteförteckning skall i 20:e lönegraden för statens järnvägar införas en ny befattning, benämnd byråassistent;

dels ock en inom andra kammaren av *H. Andersson* i Dunker väckt motion, nr 444, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta, att i enlighet med järnvägsstyrelsens förslag antalet underingenjörsbefattningar minskas med sju och att i stället sju nya baninspektorsbefattningar inrättas.

I förevarande proposition framlägges till en början förslag om tvenne ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid kommunikationsverken avseende den ena rätt till särskild ersättning för växeltelefonstationsföreståndare vid telegrafverket och den andra grunderna för kraftverksdirektörernas avlöning. I det förra fallet går förslaget ut på att det särskilda arvode å högst 360 kronor för år, som enligt gällande bestämmelser kan utgå till ordinarie rikstelefonist, som förordnats såsom föreståndare för växeltelefonstation, skall kunna tillerkännas jämväl ordinarie lokaltelefonist eller landstelefonist, som innehar dylikt förordnande. Beträffande kraftverksdirektörerna föreslås, såsom ett provisorium i avbidan på den förestående allmänna löneregleringen, viss begränsning av till desamma för närvarande utgående tantiem. Därest de föreslagna ändrade grunderna varit gällande år 1935, skulle kraftverksdirektörernas vid Trollhätte och Älvkarleby kraftverk inkomster av arvode och tantiem, fränsett dyrtidstillägg, under nämnda år hava uppgått till (10,000 + 11,353) 21,353 kronor respektive (10,000 + 10,135) 20,135 kronor i stället för uppburna 28,558 respektive 24,904 kronor.

Övriga i propositionen framlagda förslag avse huvudsakligen ändring i löneställning eller antal beträffande vissa ordinarie befattningar eller grupper av befattningar vid de skilda kommunikationsverken. Sålunda föreslås, vad först angår *postverket*, ökning av antalet postmästartjänster av klass I B från 38 till 39 samt av antalet sekreterarbefattningar i 24:e lönegraden från 3 till 4. Den till inrättande föreslagna postmästartjänsten är avsedd för det nya utdelningspostkontoret å Kungsholmen i Stockholm samt den nya sekreterartjänsten för generalpoststyrelsens första byrås trafikavdelning.

I fråga om *telegrafverket* skulle inrättas en ny linjeingenjörsbefattning (26:e lönegraden) för den tekniska ledningen av arbetena med automatiseringen av stationerna inom telegrafverkets andra distrikt (kring Göteborg). Vidare skulle i anledning av utbyte av befattningar, som jämlikt bemyndigande av riksdagen redan medgivits av Kungl. Maj:t, antalet förste kontrollörstjänster ökas från 20 till 22 samt antalet radiokommissariebefattningar minskas från 5 till 3.

Beträffande *statens järnvägar* föreslås, för tillgodoscende av järnvägsstyrelsens ekonomibyrås behov av en kvalificerad tjänsteman för utredningar inom det järnvägsekonomiska området, utbyte av en aktuarietjänst (21:a lönegraden) mot en förste aktuariefattning i 26:e lönegraden. Vidare föreslås inrättande vid styrelsen av en ny notarietjänst (21:a lönegraden),

avsedd såsom personlig befattning för en kontorsskrivare vid statens järnvägar, som sedan ett tiotal år tillbaka är helt sysselsatt med utarbetandet för styrelsens räkning av illustrerade resehandböcker av en särskild typ, s. k. landskapsböcker, samt reklambroschyrer. Å andra sidan framlägges, i anledning av överflyttningen av den i Stockholm tidigare befintliga förrådsavdelningen till Örebro, förslag om indragning av en förrådsförvaltarbefattning (22:a lönegraden).

Vad till sist angår *statens vattenfallsverk*, föreslås inrättande vid vattenfallsstyrelsens byggnadstekniska byrå av en ny befattning såsom förste byråingenjör (betongspecialist) i 27:e lönegraden. Vidare föreslås inrättande av en ny driftsingenjörsbefattning (26:e lönegraden) vid de norrländska kraftverkens förvaltning. Angivna två befattningar äro avsedda att träda i stället för icke-ordinarie befattningar.

Utskottet.

I förevarande proposition framlägges förslag till ändringar i vissa detalj-avseenden beträffande personalorganisationen vid affärsverken. Vad Kungl. Maj:t sålunda i olika avseenden föreslagit anser sig utskottet böra tillstyrka.

I anledning av de framställningar, som gjorts av vederbörande verkstyrelser eller från personalhåll om ändring i löneställning eller antal beträffande vissa ordinarie befattningar eller grupper av befattningar vid de skilda kommunikationsverken, har departementschefen erinrat, att Kungl. Maj:t den 24 april 1936 beslutat tillsättande under finansdepartementet av en kommitté, benämnd 1936 års lönekommitté, med uppdrag att verkställa revision av gällande avlöningsbestämmelser för befattningshavare vid den civila och militära statsförvaltningen. Med hänsyn särskilt härtill har departementschefen i regel icke funnit sig kunna tillstyrka framläggande till innevarande års riksdag av sådana förslag och framställningar, som gå ut på införande i avlöningsreglementets tjänsteförteckning av nya befattningskategorier eller inrättande inom redan befintliga befattningsgrupper av ytterligare ett antal befattningar i syfte endast att bereda förbättrad löneställning för vissa ordinarie befattningshavare eller vidtaga sänkning i lönegrad av vissa ordinarie befattningar, utan hava dylika förslag och framställningar, då de med desamma avsedda lönespörsmålen varit av beskaffenhet att eventuellt böra komma under omprövning i samband med den av 1936 års lönekommitté bedrivna utredningen, i allmänhet överlämnats till finansdepartementet. I de fall åter, där med inrättandet av ny ordinarie befattning avsetts att bereda ordinarie anställning åt icke-ordinarie personal med motsvarande löneställning eller där behov befunnits föreligga att inrätta en helt ny ordinarie befattning, ävensom i några enstaka fall, där alldeles särskilda skäl för en förhöjd lönegradsplacering eller eljest för omedelbar åtgärd förebragts, har departementschefen i huvudsak ansett de framställda yrkandena nu böra komma under bedömande.

Väsentligen samma ståndpunkt som den av departementschefen nu angivna intogs år 1936 av Kungl. Maj:t och riksdagen vid hithörande ärendens prövning. Ej heller vid innevarande riksdag anser sig utskottet på

grundval allenast av enskilda motioner böra tillstyrka några löneförbättringar utöver Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet vill dock härvid hava uttalat, att beträffande vissa befattningar goda skäl synas föreligga för en förbättrad löneställning, och utskottet anser sig hava anledning förvänta, att frågan om här avsedda befattningshavares avlöning tages under förnyat övervägande av Kungl. Maj:t samt att förslag i ämnet framläggas till nästkommande års riksdag.

Utan att alltså nu föreslå någon ändring i de förslag, som departementschefen i olika avseenden anfört, hemställer utskottet,

A. att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, må
1:o besluta, med tillämpning från och med den 1 juli 1937,
att 5 § 2 mom. och 37 § avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skola hava ändrad lydelse på sätt av det följande framgår:

5 §.

2. Överdirektör vid — — — år räknat.

Kraftverksdirektör äger, likaledes utöver arvodet, uppbära tantiem å nettovinsten av rörelsen vid det kraftverk, han förestår, med 0.5 procent av nämnda vinst, i den mån densamma icke överstiger 1,000,000 kronor, med 0.3 procent av den del av vinsten, som överstiger 1,000,000 men ej 2,000,000 kronor, samt med 0.1 procent av den del av vinsten, som överstiger 2,000,000 kronor, allt för år räknat; dock att tantiem skall utgå med minst 2,500 kronor för år.

Närmare bestämmelser — — — av året.

37 §.

Till rikstelefonist, landstelefonist och lokaltelefonist, som förordnats såsom *föreståndare för växelstation*, kan utgå särskilt *arvode* med högst 360 kronor för år;

att i den vid berörda avlöningsreglemente fogade tjänsteförteckningen skall vid statens järnvägar i 26:e lönegraden upptagas befattningen förste aktuarie;

samt att ur samma tjänsteförteckning skall vid statens järnvägar ur 22:a lönegraden utgå befattningen förrådsförvaltare;

2:o fastställa antalet av följande befattningar på sätt nedan anges, nämligen:

a) från och med den 1 juli 1937:

vid postverket:

postmästare av klass 1 B	39
sekreterare i 24:e lönegraden	4;

vid telegrafverket:

förste kontrollör	22
radiokommissarie	3
linjeingenjör	26;

vid statens järnvägar:

aktuarie	3
notarie	13
förste aktuarie	1;

vid statens vattensfallsverk:

driftsingenjör	2
förste byråingenjör	9;

*b) från och med den 1 januari 1938:**vid statens järnvägar:*

notarie	14;
samt	

3:o) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som vid genomförande av förberörda ändringar må erfordras;

B. att motionerna I: 226 samt II: 444 och 445 må anses besvarade med vad utskottet här ovan anfört.

Stockholm den 27 april 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Nilsson i Gränebo, Johansson i Fredrikslund, Nilsson i Malmö, Svensson i Kompersmåla, Hansén, Bergström, Nilsson i Landeryd, Sandén, Johanson i Faleberg, Larsson i Varberg, von Heland och Bäcklund; samt

från andra kammaren: herrar Anderson i Råstock, Jansson i Falun, Magnusson i Skövde, Törnkvist, Persson i Falla, Andersson i Höör, Svensson, Andersson i Prästbol, Ward, Norling, Andersson i Södergård och Bergvall.